

Høringsnotat

Forslag til endring i forskrift om andres bruk av innretninger i petroleumsvirksomheten

1 Innledning

Olje- og energidepartementet fastsatte 20. desember 2005 forskrift nr. 1625 om andres bruk av innretninger (TPA-forskriften). Det angitte hjemmelsgrunnlaget for forskriften er petroleumsløven § 10-18 første ledd og § 4-8, og petroleumsforskriften § 86. Ut fra hensynet til god ressursforvaltning, har forskriften til formål å oppnå effektiv bruk av innretninger for å sikre rettighetshavere gode insentiver til lete- og utvinningsvirksomhet og øke verdiskapingen. Forskriften griper ikke inn i avtaler som var inngått før forskriften trådte i kraft (1. januar 2006). Forskriftens regler kommer imidlertid til anvendelse ved reforhandling av slike avtaler, herunder fornyelse av eksisterende avtaler eller at partene selv er enige om reforhandling.

Regjeringen varslet i Meld. St. 28 (2010-2011), *En næring for framtida – om petroleumsvirksomheten*, at de vil endre forskrift om andres bruk av innretninger med sikte på mer effektiv ressursutnyttelse og at mest mulig fortjeneste tas ut på de nye feltene.

Med utgangspunkt i de avtalene som har blitt inngått etter at TPA-forskriften trådte i kraft og de erfaringer departementet har med forskriften frem til i dag, har Olje- og energidepartementet gjennomgått TPA-forskriften.

Departementet har merket seg at det er visse temaer som går igjen i de uenighetene som er bragt inn for departementet etter forskriften. Videre er det bestemmelser i forskriften som i begrenset grad følges av rettighetshaverne. Departementet har hatt en serie av møter med selskaper som har vært forhandlingsledere i innrapporterte forhandlinger, samt andre sentrale selskaper. Formålet med disse møtene har vært å få et bredt inntrykk av industriens erfaringer med og holdning til forskriften.

I høringsbrevet i forbindelse med fastsettelse av forskriften i 2005 ble det varslet at departementet ville vurdere om tredjepartsadgang til oljerørledninger skal reguleres på en mer direkte måte enn det som fremkommer i TPA-forskriften. Departementet har til nå ikke funnet grunn til å gjøre dette. Departementet er opptatt av at man til enhver tid har en hensiktsmessig regulering av bruk av infrastruktur. I lys av utviklingen på Utsirahøyden vil departementet derfor vurdere spørsmålet i tiden fremover.

2 Inntrykk fra møteserien

Selskapene kom i møteserien med ulike syn både på forskriften generelt og på bestemmelsene i forskriften enkeltvis. Under følger et sammendrag av problemstillinger som er tatt opp av mange av selskapene.

Det generelle inntrykket fra møtene med selskapene er at forskriften bidrar til et rimeligere tariffnivå i avtaler om tredjepartsadgang, i tråd med formålet om å sikre gode insentiver for lete- og utvinningsvirksomhet. Forskriften bidrar også til å effektivisere forhandlingsprosessen noe, men reglene rundt forhandlingsprosess følges i varierende grad.

Flere selskaper tok opp problemer rundt interessekonflikter i forhandlinger som følge av at en eller flere selskaper har eierandeler på begge sider i en forhandling. Situasjoner der operatøren eller rettighetshavere som har stemmeflertall på et felt også har størst stemmeflertall på den andre siden i forhandlingene ble betegnet som spesielt utfordrende. Noen selskaper kom med konkrete forslag for å hindre interessekonflikter. Et forslag var å pålegge operatøren som får rolle som teknisk tjenesteyter ("technical service provider" (TSP)) på den ene siden av forhandlingene men som sitter på den andre siden i forhandlingene å utarbeide retningslinjer for god virksomhetsstyring knyttet til TSP-rollen. Departementet foreslår å ta dette inn i forskriften, og dette blir diskutert nærmere i del 4 av dette brevet.

For å hindre interessekonflikter kom det også forslag som departementet har valgt ikke å ta med i endringsforslaget. Det ble foreslått å begrense styringskomiteens mulighet til å justere kapasitetsbehov, å instruere forhandlingsleder og å innlede paralelle forhandlinger med samme motpart i perioden forhandlingsleders mandat gjelder for. Departementet mener slike forhold faller inn under reguleringen i samarbeidsavtalen.

Sidevalg i forhandlinger er en beslektet problemstilling som reguleres i § 4 i forskriften. Mange av selskapene mente at sidevalg bør baseres på hvor et selskap har størst deltakerandel. Mange tolker også forskriften slik, men siden det er uenighet om tolkningen mente de at det må tydeliggjøres.

Det er også gitt uttrykk for at det er ulike oppfatninger av hva som ligger i "eget behov" i § 6. Petroleumsloven § 4-8 benytter samme uttrykk, og departementet legger til grunn at begrepet må forstås på samme måte i forskriften. Departementet har derfor ikke sett behov for å gå ytterligere inn på dette.

Når det gjelder bestemmelsene rundt avtalevilkår i § 9 i forskriften mente flere at det var uklarerheter, særlig om hvorvidt driftskostnadsdeling, ofte inkludert driftsinvesteringer, kan avtales og i så fall i hvilke tilfeller.

Driftskostnadsdeling har vært benyttet i bransjen, men omtales ikke direkte i forskriften. Det var også uenighet mellom selskapene rundt selve spørsmålet om driftskostnadsdeling bør tillates. Noen mente det i alle tilfeller bør tillates, andre mente at det kun bør tillates når vertsfeltet har lav egenproduksjon. Et selskap kom med konkret forslag om å tillate driftskostnadsdeling i en fase der eiers produksjonsinntekter er lavere enn eiers kostnader ved å drive installasjonen.

Det er bestemmelser om rapportering til departementet eller Oljedirektoratet og om deling av informasjon med forhandlingsmotpart i §§ 7, 8 og 14. De fleste selskapene mente etterlevelsen av disse bestemmelsene var mangelfull, og mange foreslo klarere regler og ansvarsforhold rundt dette. Departementet har derfor utarbeidet utkast til nye bestemmelser på dette området.

I forskriften § 7 er det satt en frist på 4 måneder for forhandlingsperioden. Selskapene mente denne fristen i liten grad blir overholdt, da det er teknisk modning av prosjekter som styrer tidsbruken i forhandlinger. Noen selskaper mente fristen var disiplinerende, mens andre mente den ikke hadde noen virkning.

Med hensyn til § 11 har det vært reist spørsmål om bestemmelsen griper inn i den enkelte rettighetshavers individuelle søksmålsadgang. Departementet sendte 18. desember 2006 brev til samtlige rettighetshavere, der departementet klargjorde at en ved fastsettelsen av TPA-forskriften ikke har ment å gjøre noen inngripen eller endring i den rett den enkelte rettighetshaver har etter norsk rett til å gå til søksmål som beskrevet. Departementet ber om høringsinstansenes syn på om det er behov for å klargjøre § 11 ytterligere.

3 Uenigheter som er brakt inn for departementet

Forskriften åpner for at uenigheter som oppstår under forskriften kan bringes inn for departementet til avgjørelse, jf §§ 11 og 13. Departementet har pr. 1. august 2012 fått inn seks saker til avgjørelse. Fire av disse sakene er behandlet, mens to er avvist.

I sakene som er behandlet har departementet kommet med enkelte prinsipielle uttalelser som gir uttrykk for departementets tolkning av forskriften. Departementet mener derfor det er nyttig at innholdet i avgjørelsene er kjent. Nedenfor følger derfor en gjennomgang av de prinsipielle uttalelsene departementet har kommet med.

Ad. kompensasjon for relevante investeringskostnader, tapt/utsatt produksjon, og fastsettelse av rimelig fortjeneste (Alvheim/Volund)

I en av sakene fastsatte departementet kompensasjonen for relevante investeringskostnader og kompensasjon for tapt/utsatt produksjon, samt en rimelig fortjeneste.

Med hensyn til spørsmålet om hvilke deler av investeringskostnaden som kunne tas inn i brukertariffen, jf. forskriften § 9 tredje ledd, femte strekpunkt, uttalte departementet: "... begrensningen mht. hva som kan inntas i brukertariffen [omfatter også] de deler av investeringen som eier på investeringstidspunktet må forutsettes å få dekket med en rimelig avkastning i løpet av den planlagte produksjonstid/avtaletid gjennom eierfeltets egen bruk, eller ved allerede inngått avtale om tredjemannsbruk." Etter departementets oppfatning omfatter bestemmelsen også inntektsstrømmer som ligger fremover i tid og som vil komme som følge av eiers egen bruk eller som følge av tredjeparts oppfyllelse av avtale han har inngått med eier om bruk.

Om beregning av en "rimelig fortjeneste" tilknyttet bruken, jf. § 9 tredje ledd, syvende strekpunkt, la departementet til grunn at en bredere totalvurdering kunne anlegges, slik at henvisningen i bestemmelsen til eiers risiko ikke forstås slik at den rimelige fortjenesten utelukkende skal knytte seg til kompensasjon for effekter av bruken. En vil også blant annet kunne se hen til den opprinnelige investering i den kapasitet som gjøres tilgjengelig for brukeren.

Ad. kostnadsfordeling for investeringer som er til felles nytte (Kristin/Tyrihans)

Klager viste til TPA forskriften § 9 tredje ledd annet og tredje strekpunkt, om at bruker skal dekke driftsutgifter og driftsinvesteringer som bruken medfører, og anførte at kostnader ved en investering til felles gunst må fordeles ut fra nyttevirkinger. Etter avtalen skulle imidlertid bruker dekke en mindre del av investeringen enn det nyttevirkingen skulle tilsi.

Departementet viste til forskriften § 9 tredje ledd, og uttalte at fordelingen skulle være rimelig. I den foreliggende sak fant imidlertid ikke departementet grunnlag for å endre kostnadsfordelingen mellom partene fordi kostnadsfordelingen måtte sees i lys av betingelser i eksisterende avtaler.

Ad. deling av driftskostnader og driftsinvesteringer (Grane/Svalin)

Departementet har også uttalt seg om deling av driftskostnader og driftsinvesteringer. Departementet kom til at vilkårene for kostnadsdeling, ga en for høy fortjeneste til eier, i strid med TPA-forskriften. Om driftsinvesteringer uttalte departementet at et generelt vilkår om deling av fremtidige generelle driftsinvesteringer bryter med prinsippet i § 9 tredje ledd, tredje strekpunkt om at bruker skal ”dekke eventuelle nye investeringer som bruken av innretningen medfører.”

Videre uttalte departementet at TPA forskriften som hovedregel ikke legger opp til driftskostnadsdeling, men at departementet ikke kan utelukke at driftskostnadsdeling vil kunne være hensiktsmessig fra et ressursforvaltningsmessig perspektiv i situasjoner der vertsfeltet er i sluttfasen og egenproduksjonen fra vertsfeltet har falt til et lavt nivå. Departementet fant imidlertid ikke at det var situasjonen i den foreliggende sak.

Kjøpesum vs. realinvesteringer (UTS/Oselvar)

I forhandlinger om Oselvars bruk av Ula Transportsystem (UTS) oppstod det uenighet om tariffen skulle dekke en forholdsmessig andel av kjøpesummen knyttet til overdragelsen av UTS fra Statoil til BP i 2000. Departementet fastslo at overdragelse av eksisterende infrastruktur ikke kan likestilles med realinvesteringer, og at det ikke kan kreves at en kjøpesum knyttet til slik overdragelse inngår som grunnlag for beregning av rimelig fortjeneste. Partene var i hovedsak enige om hva som var en rimelig tariff gitt at eier ikke hadde rett på å få dekket en andel av kjøpesummen. Departementet fastsatte tariffen i tråd med partenes enighet om dette.

4 Merknader til de enkelte forslagene til endringer i forskriften

I dette avsnittet gis det enkelte merknader til forslagene til endringer i det vedlagte utkastet.

§ 4 Overordnede prinsipper

Det foreslås to endringer i bestemmelsen. Den første endringen er etter departementets syn en presisering av dagens regel. Slik dagens regel er utformet skal rettighetshaver delta på den siden av forhandlingene hvor vedkommende har sin ”største økonomiske interesse”. Det har formodningen for seg at rettighetshaver ønsker å oppnå det beste resultat for den siden der en har størst økonomisk interesse. Rettighetshaver vil normalt ønske å betale så lav tariff som mulig når han har størst interesse på

brukersiden, og tilsvarende ønske så høy tariff som mulig når han har størst interesse på eiersiden. Departementet forstår imidlertid at det er forskjellig syn i bransjen på hva uttrykket ”største økonomiske interesse” betyr, og foreslår å endre forskriften slik at det fremgår at det er deltakerandelen som er avgjørende. Hovedregelen etter forslaget blir således at en deltaker skal delta på den siden av forhandlingene der deltakerandelen er størst.

Departementet mener at et selskap som et klart utgangspunkt vil ha størst økonomisk interesse i det feltet der en har størst deltakerandel. Dette har sammenheng med selskapene tjener på at det overføres verdier, for eksempel i form av høyere eller lavere tariffbetalinger, til det feltet der de har størst deltakerandel. Det vil likevel være situasjoner der det kan være gode grunner for en rettighetshaver til å velge side ut i fra en bredere vurdering enn bare deltakerandel. I forhandlinger som omfatter flere enn to interessentskap kan det for eksempel være tilfelle at det ikke er nok deltagere til å oppfylle hovedregelen. Det kan også oppstå situasjoner der ressursutnyttelsen på et brukerfelt vil øke mye dersom tariffen senkes, som kan føre til at et selskap som sitter med noe lavere andel på brukerfeltet enn vertsfeltet likevel vil tjene på en lavest mulig tariff. Departementet har på denne bakgrunn vurdert det dit hen at det er ønskelig at det kan gjøres unntak fra hovedregelen. I de tilfeller det gjøres unntak må den part som velger å sitte et annet sted enn der den største deltakerandelen er, redegjøre for sitt sidevalg for styringskomiteen i de respektive utvinningstillatelsene. En slik redegjørelse vil etter departementets syn kunne skape en større forståelse for sidevalget og derigjennom mindre grobunn for mistanker om interessekonflikt.

Det andre forslaget til endring i bestemmelsen er at det tas inn krav om at operatøren skal ha prinsipper for god virksomhetsstyring i de situasjoner der operatør for et felt tar del på den annen side i forhandlingene. Prinsippene skal regulere operatørens arbeid med teknisk bistand (TSP) i forhandlingene, for det felt operatøren ikke tar del i forhandlingene. Ansatte hos operatøren må da arbeide i en situasjon der objektive råd og vurderinger er mer sentrale enn selskapsinteressen, og med andre rapporteringslinjer. Departementet antar det vil være til hjelp for den enkelte ansatt hos operatøren å ha klare retningslinjer å forholde seg til med hensyn til hvilke interesser de er satt til å ivareta, samt rapportering. Departementet ber om at det utarbeides en bransjestandard for slike prinsipper.

§ 7 Fremdriftsplan

Departementet har inntrykk av at det har utviklet seg en praksis der det i begrenset grad underrettes i henhold til bestemmelsen. Det har derfor vært vurdert om kravet om underretning til departementet skal utgå. Når en

likevel har kommet frem til at kravet ikke skal utgå, skyldes dette at en mener det har verdi at departementet er kjent med hvilke forhandlinger som pågår. Flere selskaper har også pekt på at bestemmelsen virker forpliktende og disiplinerende. For at plikten til å underrette skal komme tydeligere frem, flyttes underretningsplikten til en egen bestemmelse om opplysningsplikter, i forslaget § 14. Samtlige opplysningsplikter i forskriften samles i denne bestemmelsen.

Departementet har videre inntrykk av at forhandlingsperioden i mange av forhandlingene strekker seg ut over tidsfristen på 4 måneder i annet ledd. Departementet har på denne bakgrunn vurdert om den konkrete tidsfrist bør erstattes med en mer generell bestemmelse om at forhandlinger må slutføres innen rimelig tid. Også her har departementet valgt å la dagens forskriftstekst bli stående. Fristen på fire måneder anses som retningsgivende, og bestemmelsen har etter departementets vurdering tilstrekkelig fleksibilitet i og med at partene kan avtale en annen frist.

§ 8 Tilgang til avtaler ved forhandlinger

Tilgang til allerede inngåtte avtaler om andres bruk av de aktuelle innretningene, kan gi bruker verdifull informasjon om vilkår for adgang. Med kunnskap om tidligere inngåtte vilkår, kan bruker være bedre rustet til å gå inn i forhandlingene og til å vurdere det tilbud de selv får. TPA forskriften § 8 fastsetter at eier, når to parter har avtalt en fremdriftsplan, skal gi bruker tilgang til avtaler om andres bruk av innretningen. Noen brukere har opplevd vanskeligheter med å få tilgang til slike avtaler. I andre tilfeller er tilgangen gjort sterkt begrenset, for eksempel ved at tilgang bare er mulig i datarom hos eier. Departementet ser ingen aktverdige grunner til at bruker ikke kan få utlevert kopi av avtalene, og foreslår å endre § 8 på dette punkt slik at det fremgår av bestemmelsen at tilgang skal gis ved kopi av avtalene.

Departementet foreslår videre å endre bestemmelsen slik at det gjøres klart at bruker må ta initiativ og kreve dokumentasjonen.

§ 9 Avtalevilkårene

Endringene som gjøres i bestemmelsen er i hovedsak motivert av at departementet ser behov for å klargjøre hvilke elementer som kan legges til grunn ved utformingen av tariff og vilkår for øvrig. Det foreslås derfor endringer i tredje ledd. De overordnede prinsipper som vil utgjøre rammen for fastsettelsen av tariff og vilkår for øvrig, fremgår av forskriften § 4 første til tredje ledd. Formålet med de ulike strekpunktene i forskriften § 9 tredje ledd er å avklare hvordan ulike enkeltspørsmål som erfaringsmessig oppstår under partenes forhandlinger, skal løses. Bestemmelsen omformuleres for å klargjøre at § 9 tredje ledd er en uttømmende liste av

hvilke elementer som kan inkluderes i tariffen og vilkår for øvrig, og hvilke krav som bør stilles når det gjelder utformingen av det enkelte element.

I tredje ledd gjøres følgende endringer:

- Første setning i tredje ledd om at tariffen og vilkår for øvrig skal ligge på et rimelig nivå slettes. De overordnede hensyn som forskriften skal ivareta fremkommer av § 4, og setningen anses ikke å tilføre noe ut over dette. Endringen anses derfor å være av redaksjonell karakter, ikke materiell.
- Første strekpunkt slettes, og flyttes til sjette strekpunkt. Dette gjøres for å presisere at fortjenesteelementet som eier kan beregne seg, ikke skal påvirkes av lønnsomheten i feltet som skal bruke innretningen.
- Tidligere strekpunkt fire og fem slås sammen til ett nytt strekpunkt, strekpunkt tre. Strekpunktene hører logisk sammen. I strekpunktet foretas også en presisering. Bestemmelsen fastsetter at tariffen og vilkår for øvrig ikke skal omfatte tilbakebetaling av investeringer i den utstrekning eieren allerede har oppnådd eller vil oppnå en rimelig avkastning som følge av egen bruk eller allerede inngåtte avtaler om andres bruk. Departementet har lagt denne forståelsen av gjeldende forskrift til grunn i praksis, se omtale av Alvheim/Volund saken.
- Det tas inn ett nytt femte strekpunkt der det fremgår at bruker skal dekke andre direkte og dokumenterbare kostnader eller tap som eier påføres ved brukers bruk av innretningen. Dette er en "samlepost" for andre direkte og dokumenterbare kostnader som ikke fanges opp av strekpunktene over. Departementet ber særlig høringsinstansene om innspill på om det er behov for dette strekpunktet og om det er tilstrekkelig klart avgrenset.

Forslaget til endringer i tredje ledd legger således opp til en mer presis regulering av beregningsgrunnlaget for tariffen og vilkår for øvrig, enn hva tilfellet er i dag. Med en slik regulering, ser departementet at det i unntakstilfeller kan være behov for å inkludere andre elementer i beregningsgrunnlaget for tariffen. I fjerde ledd åpnes det derfor for at partene kan avvike fra tredje ledd dersom de er enige om dette. Avvik omfatter alle tillegg til og unntak fra den uttømmende listen i tredje ledd. Et slikt særlig tilfelle kan være situasjoner der driftskostnadsdeling er en egnet løsning for å ivareta ressursforvaltningshensyn, for eksempel i situasjoner der vertsfeltet er i slutfasen og egenproduksjonen har falt til et så lavt nivå at vertsfeltet ikke kan opprettholde lønnsom drift. Dersom avtalen avviker fra § 9 tredje ledd skal dette angis når avtalen sendes inn til departementet, jf. § 14.

Departementet forbeholder seg retten til å gripe inn og endre slike avtalevilkår dersom dette er nødvendig ut i fra hensynet til god ressursforvaltning, jf. petroleumsloven § 4-8.

§ 10 Standardiserte avtalevilkår

§ 10 endres som følge av at standard avtaleklausuler nå er utarbeidet og godkjent av OED, ref. brev fra OED 26. juni 2006 til samtlige rettighetshavere.

Utviklingen på norsk sokkel tilsier at en vil få en økning i tilknytningsavtaler i årene fremover. Det er derfor viktig med effektive forhandlingsprosesser, og departementet ønsker at de standardiserte avtaleklausulene skal benyttes i større utstrekning enn hva departementet forstår at er tilfelle i dag. Bestemmelsen endres på denne bakgrunn, slik at det fremgår at avtaler om andres bruk av innretninger skal baseres på de standardiserte avtalebestemmelsene..

I uttrykket ”baseres på” ligger det en frihet til å ta utgangspunkt i den enkelte bestemmelse i de standardiserte avtalevilkårene, og vurdere behovet for bestemmelsen i den enkelte forhandling, samt frihet til å gjøre mindre tilpasninger.

I annet ledd åpnes det for at partene i særlige tilfeller kan fravike første ledd dersom de er enige om dette. Partene kan således velge ikke å benytte de standardiserte klausulene. Dette er en snever unntaksbestemmelse, noe som understrekes ved at partene skal informere departementet dersom de velger å avvike fra de standardiserte klausulene, jf. § 14 femte ledd.

Næringen har nå seks års erfaring med avtaleklausulene. Dersom næringen på denne bakgrunn finner at det er behov for en gjennomgang av avtaleklausulene, imøteser departementet at et slikt arbeid gjennomføres. Eventuelle endringer i de standardiserte avtaleklausulene som følge av et slikt arbeid, skal fremlegges for departementet for godkjennelse.

§ 13 Uenighet

Departementet har nå fått noe erfaring med å løse uenigheter etter forskriften. I noen saker bringer partene en uenighet inn for departementet og ber om at departementet avgjør uenigheten og fastsetter tariffen.

I noen tilfeller vil det være hensiktsmessig at departementet begrenser sin avgjørelse til å gjelde prinsipielle sider ved uenigheten, og ikke fastsette selve tariffen. Departementets avgjørelse vil kunne løse enkelte sider ved uenighet mellom partene, slik at partene kan fortsette å forhandle om de konkrete tariffene. Det foreslås derfor det kommer til uttrykk i forskriften at departementet kan begrense sin avgjørelse til å gjelde deler av uenigheten.

§ 14 Opplysningsplikter

Bestemmelsen er ny, og må sees i lys av de endringer som gjøres i § 7.

Som nevnt i merknadene til § 7 ønsker departementet å tydeliggjøre plikten til å sende inn opplysninger til departementet. Når opplysningspliktene samles i en bestemmelse, er tanken at det skal bli mer oversiktlig hvilke opplysninger som skal sendes inn. Det fremkommer også av § 14 at det er bruker som skal sende inn opplysningene. Bruker antas å være den part som har størst interesse i at forhandlingene gjennomføres på den måten forskriften fastsetter, og dermed den som har størst interesse i å holde departementet oppdatert om fremdriften i forhandlingene.

Nytt er også at departementet legger opp til at avtaler om andres bruk av innretninger i fremtiden skal publiseres i sin helhet, se § 14 femte ledd. Avtalene kan gi verdifull informasjon, særlig for rettighetshavere som ikke tidligere har inngått avtale om bruk av innretningen. Dette omfatter også reforhandlingsavtaler.

Det vil imidlertid ikke være alle som har behov for å se den fulle avtale, plikten til skjematisk rapportering av elementer fra forhandlingsprosessen og de viktigste avtalebetingelsene beholdes derfor.

Dersom avtalen avviker fra de standardiserte avtaleklausuler, jf. §10, skal dette angis ved oversendelse av avtalene til departementet.

5 Økonomiske og administrative konsekvenser

De foreslåtte endringene vil ikke ha omfattende økonomiske eller administrative konsekvenser for myndighetene.

6 Ikrafttredelse

Departementet tar sikte på at de foreslåtte endringene trer i kraft 1. januar 2013.

Utkast

Forskrift om endring i forskrift 20. desember 2005 nr. 1625 Forskrift om andres bruk av innretninger

Fastsatt ved Olje- og energidepartementets vedtak ... med hjemmel i lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet § 10-18 første ledd og § 4-8, og forskrift 27. juni 1997 nr. 653 til lov om petroleumsvirksomhet § 86.

I

I forskrift 20. desember 2005 nr. 1625 Forskrift om andres bruk av innretninger gjøres følgende endringer:

§4 skal lyde:

§4 Overordnede prinsipper

Bruker som har behov for bruk av en annens innretning, skal på objektive og ikke-diskriminerende vilkår ha rett til slik bruk i samsvar med reglene i petroleumsløven § 4-8 og denne forskrift.

Avtaler om bruk av andres innretninger skal utformes ut fra prinsippet om at fortjeneste ved utvinningen i hovedsak skal tas ut på feltet. Eiers insentiver til å opprettholde kapasitet på innretningen og foreta fornuftige investeringer i tilleggskapasitet skal ivaretas.

Forhandlinger mellom eier og bruker om bruk av en innretning skal organiseres og gjennomføres i redelighet og god tro, i tråd med god virksomhetsstyring, og slik at forhandlingene ikke vil gi den ene part en urimelig fordel på den andre parts bekostning. En rettighetshaver skal ta del i forhandlingene på den side hvor vedkommende har sin største *deltakerandel, med mindre særlige grunner foreligger. Vedkommende rettighetshaver skal redegjøre for sitt sidevalg for øvrige rettighetshavere.*

Når operatøren for et felt deltar i forhandlingene på det annet felts side, skal operatøren utarbeide forslag til prinsipper for god virksomhetsstyring som regulerer operatørens arbeid med teknisk bistand i forhandlingene. Prinsippene skal behandles og vedtas av styringskomiteen samtidig med at forhandlingsleders mandat behandles.

Under gjennomføringen av forhandlinger skal partene utveksle oppdatert informasjon om brukers behov og tilgjengelige kapasiteter, med sikte på å klarlegge forutsetningene for den ønskede bruk så tidlig som mulig.

§ 7 skal lyde:

§ 7 Fremdriftsplan

Kommer eier og bruker til at det er grunnlag for å innlede forhandlinger om bruk av innretningen, skal partene så raskt som mulig bli enige om en fremdriftsplan med konkrete milepæler og frist for slutføring av forhandlingene.

Forhandlingsperioden skal ikke overstige fire måneder fra det tidspunkt departementet er underrettet om at forhandlingene er innledet, *jf. § 14*, med mindre noe annet blir avtalt mellom partene eller fastsatt av departementet *jf. § 13*.

Fremdriftsplanen kan endres dersom begge parter er enige.

§ 8 skal lyde:

§ 8 Tilgang til avtaler ved forhandlinger

Når to parter har avtalt en fremdriftsplan, *jf. § 7* første ledd, skal eier *etter krav fra bruker* gi bruker *kopi av* avtaler om andres bruk av innretningen, og som eier har inngått etter denne forskrifts ikrafttredelse.

§ 9 skal lyde:

§9 Avtalevilkårene

Partene skal søke å bli enige om tariffer og vilkår for øvrig for bruk av innretningen som er akseptable for begge parter og i samsvar med forskriftens formål, *jf. § 2* og de overordnede prinsipper som fremgår av *§ 4*.

Eier skal på anmodning fra bruker tilby tariffer og vilkår for øvrig for tjenestene separat, med mindre det er reelle økonomiske gevinster ved å tilby tariffer og vilkår for øvrig for aktuelle tjenester samlet, og begge parter er enige om dette. For bruk av rørledninger til olje- og/eller gasstransport skal det utformes eget tilbud.

Tariffer og vilkår for øvrig som eier kan kreve, skal begrenses til følgende:

- driftsutgifter som påføres eier ved andres bruk av innretningen,
- eventuelle nye investeringer som bruken av innretningen medfører,
- betaling for eventuelle investeringer i tilleggskapasitet som tidligere er foretatt med tanke på fremtidig tredjepartsbruk, herunder en rimelig andel av risikoen for at tilleggsinvesteringen ikke fullt ut blir benyttet. *Dette gjelder ikke i den utstrekning eieren allerede har oppnådd eller vil oppnå en rimelig avkastning av investeringen, herunder avkastning som følge av egen bruk eller avtalt brukkompensasjon for tapt inntekt, herunder tapt og/eller utsatt produksjon, som følge av andres bruk av innretningen.* Kompensasjonen for tapt og/eller utsatt produksjon skal fastsettes med utgangspunkt i den fortjeneste som kunne vært oppnådd for den produksjonen som er tapt og/eller utsatt. Eier skal så vidt mulig legge til rette for at tilknytningen til innretningen kan skje slik at tapt og/eller utsatt produksjon som følge av tilknytningen minimalisere,

- andre direkte og dokumenterbare kostnader eller tap som eier påføres ved brukers bruk av innretningen,
- en rimelig fortjeneste for eier, der det tas hensyn til den risiko eier påtar seg som følge av andres bruk av innretningen, samt eiers opprinnelige investering. Lønnsomheten i brukerfeltet skal ikke tillegges vekt i vurderingen av hva som er en rimelig fortjeneste.

I særlige tilfeller kan tariffen og vilkår for øvrig avvike fra tredje ledd, dersom eier og bruker er enige om dette. Departementet kan av eget tiltak i en slik situasjon endre avtalevilkårene dersom dette er nødvendig ut i fra hensynet til god ressursforvaltning.

Eier skal kunne redegjøre for hvilke prinsipper som ligger til grunn for utformingen av tariffen og vilkår for øvrig.

§ 10 skal lyde:

§ 10 Standardiserte avtaleklausuler

Avtaler om andres bruk av innretninger under denne forskriften baseres på standardiserte avtaleklausuler som er godkjent av departementet og publisert på Oljedirektoratets hjemmesider.

I særlige tilfeller kan partene fravike første ledd, dersom de er enige om dette.

§13 skal lyde:

§ 13 Uenighet

Uenigheter som oppstår under denne forskrift kan bringes inn for departementet til avgjørelse. *Departementet kan begrense sin avgjørelse til å gjelde deler av uenigheten.*

Før vedtak fattes, skal hver part gis anledning til å uttale seg. Departementet kan kreve at partene fremlegger de opplysninger som er nødvendig for å fatte vedtak.

§ 14 skal lyde:

§ 14 Opplysningsplikter mv.

Bruker skal underrette departementet om forespørsel som nevnt § 6 første ledd, og gi opplysninger om hvem forespørselen er rettet til, hvilke tjenester som etterspørres og tidsrammene for behovet for tjenestene,

Bruker skal underrette departementet dersom ingen av forespørslene har gitt grunnlag for slike forhandlinger.

Dersom det er oppnådd enighet om fremdriftsplan som nevnt i § 7 første ledd, skal bruker underrette departementet om at forhandlinger om bruk av innretningen er innledet og sende fremdriftsplanen til departementet. Det samme gjelder endring av fremdriftsplanen. Bruker skal også underrette

departementet dersom det er oppstått uenighet om fremdriftsplanen og gi en oversikt over hvilke punkter det gjenstår å oppnå enighet om.

Dersom forhandlingene om bruken av innretningen ikke er sluttført innen to måneder etter den frist som er fastsatt i fremdriftsplanen, jf. § 7 første ledd, skal bruker gi departementet underretning med opplysninger om årsakene til dette og om fastsatt eller antatt tidspunkt for slutføring av forhandlingene.

Så snart avtale om bruk av innretningen er undertegnet av partene, jf § 11 annet ledd, skal bruker sende kopi av denne til departementet og Oljedirektoratet. Dersom avtalen avviker fra § 9 tredje ledd eller de standardiserte avtaleklausuler, jf. § 10 skal dette angis. Avtalene publiseres i sin helhet av Oljedirektoratet.

Innen 30 dager etter at det foreligger bindende avtale om bruk av andres innretninger, skal bruker rapportere elementer fra forhandlingsprosessen og de viktigste avtalevilkår til Oljedirektoratet for publisering. Rapporteringen skal skje i henhold til skjema utformet av departementet.

II

Forskriften trer i kraft ...